

تحلیل امنیت انسانی-شهری در استان خراسان جنوبی از منظر ژئوپلیتیک با استفاده نرم افزار سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)

عباس علی پور^۱، علی موحد*^۲، سید مصطفی هاشمی^۳، محمدرضا زحمت کش^۴

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۸/۳۰

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۰۶/۱۶

صفحات: ۶۷-۷۸

چکیده

امنیت انسانی شامل تأمین نیازهای اولیه مادی و غیرمادی است. به بیان دیگر امنیت انسانی مسائلی فراتر از حیات و بقای فیزیکی انسان را در بر می‌گیرد. شهر کانون و بستر اصلی رشد و تکامل بشری است. بر این اساس فضاهای شهری باید بتوانند با توجه به شباهتها و تفاوت‌های میان افراد و گروه‌های سنی و اجتماعی، محیطی امن، سالم، پایدار و جذاب را برای همه افراد فراهم کند و به نیاز تمامی اقشار اجتماعی پاسخ مناسب بدهند. این پژوهش با هدف شناسایی عوامل جغرافیایی و ژئوپلیتیکی مؤثر در امنیت انسانی-شهری استان خراسان جنوبی با روش توصیفی-تحلیلی صورت پذیرفته است. بر اساس یافته‌های اسنادی مهمترین عوامل جغرافیایی و ژئوپلیتیکی مؤثر در امنیت انسانی-شهری استان مذکور تلفیقی از عوامل و مولفه‌های اجتماعی-فرهنگی، سیاسی-امنیتی، اقتصادی-زیربنایی و جغرافیای طبیعی هستند. همچنین ویژگی‌هایی از قبیل کم و کیف جمعیت، اشتغال، قومگرایی، مرزی بودن، سطح توسعه پایین، کویری بودن، کوهستانی بودن، وسعت زیاد در کنار جمعیت پایین، قاچاق و شرایط امنیتی حاکم بر کشور افغانستان در امنیت استان خراسان جنوبی به ویژه امنیت انسانی و مناطق شهری آن مؤثر است. در بخش میدانی پژوهش جامعه آماری ۱۷۸ نفر بوده که با استفاده از فرمول کوکران حجم نمونه ۸۵ نفر برآورد شده است. ضریب آلفای کرونباخ برای این پژوهش ۰/۸۷ درصد بوده و برای روایی پژوهش از پیش آزمون بهره گرفته شده است. بر اساس آزمون T یک طرفه از میان شاخص‌های میدانی مورد بررسی در این پژوهش پنج شاخص اول مؤثر در امنیت انسانی-شهری استان خراسان جنوبی به ترتیب عبارتند از: وجود محرومیت اقتصادی و فقر تولید؛ توسعه نامتوازن، میزان اشتغال، اتباع بیگانه و مهاجران خارجی و زیاد بودن ارتباطات برون مرزی. همچنین بر اساس نتایج آزمون فریدمن؛ شاخص‌های محرومیت اقتصادی و فقر تولید، توسعه نامتوازن، میزان اشتغال، زیاد بودن ارتباطات برون مرزی و توپوگرافی به ترتیب مهمترین عوامل تأثیرگذار بر امنیت شهری استان خراسان جنوبی است.

واژگان کلیدی: امنیت، امنیت ملی، امنیت انسانی-شهری، خراسان جنوبی، GIS

shahramm_aeh@yahoo.com

farhad.javan91@yahoo.com

hh.moghaddam@gmail.com

^۱- استادیار جغرافیای سیاسی دانشگاه امام حسین

^۲- دانشیار دانشگاه خوارزمی (نویسنده مسئول)

^۳- دانشجوی دکتری تخصصی جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات تهران، ایران

^۴- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه خوارزمی

موقعیت جغرافیایی استان خراسان جنوبی چه نقشی در ضریب امنیتی این استان به ویژه در مناطق شهری آن دارد." در ارتباط با موضوع از سوی محقق بیش از صد منبع شناسایی شده است که از این میان می‌توان به پژوهشهای زرقانی (۱۳۸۷)، کارگر (۱۳۸۳)، احمدیان (۱۳۷۸)، اخباری و محمدپور (۱۳۸۷)، اشاره کرد. در این آثار پژوهشی زمینه‌ها و عوامل گوناگونی از جمله ویژگی‌های طبیعی، انسانی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و ... در بهبود و تضعیف امنیت انسانی-شهری، امنیت مرزی و امنیت ملی مورد بررسی قرار گرفته است.

نقشه شماره ۱۵: موقعیت استان خراسان جنوبی در کشور و تقسیمات کشوری

منبع: گروه جغرافیای دانشگاه بیرجند، ۱۳۹۲

روش تحقیق

بر اساس هدف؛ پژوهش حاضر از نوع کاربردی و روش انجام آن توصیفی تحلیلی و با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی می‌باشد. این پژوهش از نظر نوع و روش گردآوری داده‌ها تلفیقی از مطالعات اسنادی پیمایشی است. در این تحقیق جهت جمع‌آوری داده‌های مورد نظر از روش‌های میدانی و پیمایشی استفاده شده است. ابزار اصلی مورد استفاده برای گردآوری اطلاعات از طریق روش میدانی، پرسشنامه می‌باشد؛ که متناسب با اهداف و فرضیه تحقیق تدوین شده و برای بررسی پایایی و روایی آن به ترتیب از ضریب آلفای کرونباخ و پیش‌آزمون استفاده شده است. ضریب آلفای کرونباخ برای پژوهش حاضر برابر با ۰/۸۷ به دست آمد. جامعه آماری این پژوهش ۱۷۸ نفر بوده است که با کمک فرمول کوکران حجم نمونه ۸۵

مقدمه

مهمترین عنصر برای پیشرفت و توسعه پایدار یک جامعه؛ عنصر امنیت است. این موضوع در شهر که مرکز تولید اقتصادی و مدنیت به شمار می‌رود، جایگاه والاتری دارد. ضرورت پرداختن به مقوله امنیت شهری از این جهت اهمیت مضاعفی می‌یابد که با نگاهی به رشد شهرنشینی و افزایش جمعیت شهرنشین، می‌توان این مقوله را در ارتباط با امنیت ملی و انسجام اجتماعی دانست (نوروزی و فولادی سپهر، ۱۳۸۸: ۱۳۰). مناطق و شهرهای حاشیه‌ای از نواحی تاثیرگذار بر امنیت کشور است و عواقب سطح پائین توسعه و گسترش ناامنی در این نواحی به کل کشور منتقل خواهد شد. از جمله نواحی و شهرهای حاشیه‌ای؛ مناطق شرقی کشور است. وجود کویرهای داخلی و شرایط سخت محیطی حاکم بر این نواحی که عامل مهم دافعه-ی جمعیت بوده است و ضعف ساختارهای مواصلاتی باعث ایجاد شکافهای ناحیه‌ای بین مناطق مرکزی و شمالی کشور با مناطق شرقی و جنوب شرقی گردیده است. دور از مرکز بودن مناطق فوق به صورت عامل مضاعفی بر فقر و ناامنی و سطح پائین توسعه‌ی این مناطق اثر گذار بوده و موقعیتی حاشیه‌ای به آنها بخشیده است. در سال‌های اخیر با توجه به همین وضعیت با تقسیم استان پهناور خراسان و ایجاد استان خراسان جنوبی، سعی در بهبود توسعه و گسترش امنیت در این منطقه شده است. این استان با داشتن ۳۳۰ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان و پراکندگی سکونتگاه‌های انسانی و نسبت کم جمعیت به سرزمین با چالش‌های امنیتی خاص خود روبرو بوده است. منطقه‌ی مورد مطالعه از بعد درون استانی نیز با چالش‌های فراوانی از قبیل آسیبهای محیطی، چالش‌های قومی، عدم توسعه یافتگی، قاچاق مواد مخدر، بیکاری و ... درگیر است. تحقیق حاضر بر آن است که با توجه به ویژگی‌های طبیعی و انسانی استان خراسان جنوبی به شناخت ویژگی‌های ژئوپلیتیکی-جغرافیایی این استان که بر امنیت انسانی-شهری و در نهایت امنیت ملی تاثیرگذار است بپردازد و راهکارهای عملی در جهت بالا بردن ضریب امنیت در منطقه و در نهایت در کشور ارائه نماید. در این راستا در این پژوهش درصد پاسخگویی به پرسشهای زیر هستیم: "مهمترین عوامل جغرافیایی و ژئوپلیتیکی مؤثر در امنیت استان خراسان جنوبی به ویژه امنیت شهری کدام است؟ کدام عوامل در امنیت استان خراسان جنوبی به ویژه امنیت مناطق شهری آن مؤثر است؟"

"والتر لیپمن"^۲ نخستین کسی بود که مفهوم امنیت ملی را به روشنی تعریف نمود: "یک ملت وقتی دارای امنیت است که در صورت اجتناب از جنگ بتواند ارزشهای اساسی خود را حفظ کند و در صورت اقدام به جنگ بتواند آن را به پیش ببرد" (روشندل، ۱۳۶۸: ۴-۳).

امنیت انسانی و امنیت شهری

محبوب الحق^۳ برای نخستین بار در گزارش توسعه انسانی سال ۱۹۹۴ برنامه توسعه ملل متحد، توجه جهانی را به مفهوم امنیت انسانی جلب کرد. از نظر وی امنیت انسانی نه درباره دولتها و ملتها بلکه درباره افراد و مردم است (Bajpai, 2003: 195). در گزارش برنامه توسعه ملل متحد در سال ۱۹۹۴، امنیت انسانی دارای ویژگی های زیر است:

- حفظ ایمنی انسان در مقابل خطرات شدیدی همچون گرسنگی، بیماری و ناراحتی های روانی؛
- حمایت از انسانها به هنگام وقوع تغییرات ناگهانی در الگوهای روزمره زندگی، در شغل، چه در سکونتگاه و چه در اجتماع آنها (Alkire, 2003: 14).

امنیت انسانی از دو جزء مهم "رهایی از ترس" و "رهایی از نیاز" تشکیل شده است. این دو رکن، امنیت انسانی را در ابعاد امنیت اجتماعی، اقتصادی، شخصی، سیاسی، غذایی، بهداشتی و محیطی گسترش می دهد. بنابراین، امنیت انسانی شامل تأمین نیازهای اولیه مادی و ابعاد غیرمادی است. به عبارت دیگر، تأمین نیازهای مادی شرط لازم (و نه کافی) امنیت انسانی است، زیرا امنیت انسانی مسائلی فراتر از حیات و بقای فیزیکی انسان را در بر می گیرد (کارولین، ۱۳۸۲: ۲۶).

یکی از مقولاتی که در زمینه دستیابی به توسعه پایدار شهری کمتر مورد توجه علمی و عملی قرار گرفته، مقوله امنیت شهری است. ضرورت پرداختن به مقوله امنیت در چارچوب توسعه

نفر تعیین شد. در نهایت در این پژوهش در صدد اثبات یا رد فرضیه زیر هستیم: "مهمترین عوامل جغرافیایی و ژئوپلیتیکی مؤثر در امنیت استان خراسان جنوبی به ویژه امنیت انسانی شهری تلفیقی از عوامل و مولفه های اجتماعی فرهنگی، سیاسی امنیتی، اقتصادی زیر بنایی و جغرافیای طبیعی هستند."

مبانی نظری

امنیت و امنیت ملی

واژه امنیت دارای تعریف مشخصی نیست چون یک مفهوم چند وجهی است (تاجیک، ۱۳۷۹: ۱۷). با این وجود تعاریف مندرج در فرهنگهای لغت درباره مفهوم کلی امنیت، بر روی "احساس آزادی" یا "احساس ایمنی" تاکید دارند (ماندل، ۱۳۷۷: ۴۹). لغت نامه آکسفورد امنیت را "ایمنی و عدم خطر و اضطراب" تعریف می کند. باری بوزان^۱ امنیت را رهایی از هر نوع خطر و تهدید در زمینه روابط بین الملل، توانایی کشورها و جوامع در حفظ ماهیت و عملکرد مستقل و همچنین تمامیت ارضی خود می داند (بوزان، ۱۳۷۸: ۲۲). هابز امنیت را با "حفظ جان و صیانت نفس" مترادف دانسته و جان لاک آن را با "حفظ مال و دارایی" (اشتراوس، ۱۳۷۳: ۶۲). نظریه پردازان مختلف هر یک از زاویه ای به تعریف امنیت ملی پرداخته اند؛ برخی با تعریف سلبی و در مقابل برخی با تعریف ایجابی. بوزان می نویسد: "امنیت ملی واژه ای است که معنای سیالی دارد". ریچارد اولمان نیز معتقد است که: "تعریف امنیت ملی صرفاً یا حتی عمدتاً برحسب جنبه نظامی، تصویر بسیار نادرستی از واقعیت به ذهن متبادر می کند (Ullman, 1983: 123). از دید مجتهدزاده امنیت ملی عبارتست از شرایطی که در آن منافع ملی و ارزش های داخلی یک ملت از گزند خطرها و تهدیدهای داخلی و خارجی دور نگه داشته شود (مجتهدزاده، ۱۳۸۱: ۱۲۵). فرهنگ آکسفورد امنیت ملی را به معنای "در حفظ بودن، فراغت از خطر یا اضطراب و تشویش" آورده است (مهری، ۱۳۸۱: ۷۷).

^۲ Walter Lippman-
^۳ Mahbub ul Haq

^۱ - barry buzan

۱/۷ و ۱/۳ درصد جمعیت استان را تشکیل داده اند. به لحاظ مذهبی اکثریت مردم این استان مسلمان (۱۱ درصد سنی و ۸۹ درصد شیعه) هستند (مرکز آمار ایران، ۱۳۸۵).

در سراسر مرزهای طولانی سه خراسان فقط دو شهر سرخس و لطف آباد تقریباً در نقطه صفر مرزی قرار دارند. در بقیه جاها؛ آبادیهای بزرگ حداقل ۴۰-۳۰ کیلومتر از مرز فاصله دارند. این امر موجب گردیده است که نقاط صفر مرزی تقریباً خالی از سکنه باشند که خود تأثیرات مهمی را در امنیت منطقه و امنیت ملی و شهری ایفا می کند (پاپلی یزدی؛ ۱۳۸۳؛ ۸۶).

ب- عوامل طبیعی: از عوامل منفی و خنثی کننده موقعیت-های ممتاز خراسان جنوبی؛ فضاهای گسیخته جغرافیایی همراه با سرزمین های بایر و غیر قابل بهره برداری و یا بدون سکنه کافی برای عمران می باشد. این استان با توجه به موقعیت جغرافیایی و مجاورت با دشت لوت، در شرایط آب و هوایی خشک و نیمه خشک قرار دارد. دیگر مؤلفه جغرافیایی مؤثر بر امنیت، کیفیت ظاهری سرزمین است. این عامل می تواند هم در راستای ارتقا یا کاهش ضریب امنیتی قرار گیرد. از مشخصات ناهمواریهای استان خراسان جنوبی وجود رشته کوهها و کوههای پراکنده در کنار مناطق پست، دشتهای، کویرها و بیابانهای داخلی است. همین امر باعث پراکندگی مناطق شهری و روستایی گردیده و فضاهای خالی مابین مناطق مسکونی فرصتهای مناسبی برای قاچاقچیان و اشرار فراهم نموده است. منطقه مرزی این استان از نظر ساختار توپوگرافی به دو قسمت ارتفاعات و نواحی پست تقسیم می شود. مناطق پست و هموار که تا خاک افغانستان امتداد دارند، دهلیزهای ورودی به داخل کشور هستند (زرقانی، ۱۳۸۷؛ ۱۳۱).

ج) عوامل سیاسی: استان خراسان جنوبی با بیش از ۳۳۰ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان در حقیقت اولین منطقه از کشور است که تحت تأثیر شرایط نامناسب این کشور قرار گرفته و انعکاس شرایط بحرانی این کشور را به داخل کشور منعکس می کند. اهمیت مناطق مرزی با کشور افغانستان بدان

پایدار از آن جایی مهم است که اصولاً توسعه و امنیت رابطه متقابل و دو سویه دارند. مشکلات محیطی و اجتماعی که با توسعه شهری در طی زمان تغییر می یابد ممکن است به خطرات و تهدیدات امنیتی برای ثبات جامعه شهری و حتی ثبات شهری منجر شود. همچنین هرگونه ناهنجاری در فضای شهری مقدمه ناامنی است. در واقع مسائل عمده شهرها از جمله مهاجرت فزاینده روستا-شهری و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ، حاشیه نشینی و جمعیت فقیر شهری می تواند به ناپایداری امنیتی منجر شود (ادیبی سعدی نژاد و عظیمی، ۱۳۹۰؛ ۸۳).

یافته های پژوهش

مؤلفه های جغرافیایی ژئوپلیتیکی استان خراسان جنوبی و امنیت انسانی شهری

الف- عوامل دموگرافیک: کمیت جمعیت به عنوان یک عامل تعیین کننده در قدرت ملی بویژه ایفای نقش می نماید (حافظ نیا؛ ۱۳۸۵؛ ۲۸۲). جمعیت زیاد در کشورهای پیشرفته، یک عامل قدرت و در کشورهای فقیر و عقب مانده یک عامل ناتوانی است (مورگنتا؛ ۱۳۸۴؛ ۲۲۲). جمعیت متراکم می تواند در حکم یک زمینه مساعد در جهت رشد ناامنی در دو سطح فردی و اجتماعی عمل کند (کوشکی؛ ۱۳۷۸؛ ۲۲۸). استان خراسان جنوبی با کمتر از یک درصد از جمعیت و ۹/۲ درصد از وسعت کشور، کم تراکمترین استان کشور است.

باثبات ترین کشورهای دنیا، کشورهایی هستند که درصد انسانهای ماهر آن نسبت به دیگر کشورها در سطح بالاتری است (عزتی؛ ۱۳۷۱؛ ۸۹). نرخ باسوادی در استان خراسان جنوبی ۳/۵ درصد از میانگین کشوری پایین تر است و این استان در جایگاه ۲۵ کشور قرار دارد. قومیت و زبان همچون یک مانع از تداخل متقابل فضایی دو ناحیه جلوگیری به عمل می آورد و عامل جدایی است (هاگت، ۱۳۷۵؛ ۱۸-۱۵). در استان خراسان جنوبی علاوه بر فارسها (۹۳ درصد) بلوچها و اعراب نیز به ترتیب

۳۸/۸ درصد نیز این تأثیر را زیاد (۳۳ نفر) و به همین مقدار نیز آن را متوسط بیان کرده اند.

ه) **کارکردهای تفریحی ورزشی فضاهای شهری:** بیشتر پاسخگویان اثر این شاخص را متوسط بیان کرده اند (۳۳ نفر معادل ۳۸/۸ درصد) در مقابل ۳۰/۶ درصد (۲۶ نفر) اثر این شاخص را زیاد و خیلی زیاد قلمداد نموده اند. ۳۰/۶ درصد از پاسخگویان که شامل ۲۶ نفر می شوند نیز اثر این شاخص را کم و خیلی کم ذکر کرده اند.

و- **انزوای جغرافیایی و فاصله زیاد سکونتگاه های از هم:** حدود ۴۶ درصد از پاسخگویان تأثیر این شاخص را در امنیت شهری این استان زیاد و خیلی زیاد بیان کرده اند و تنها ۱۳ نفر (۱۵ درصد) تأثیر آن را اندک برآورد و حدود ۳۹ درصد نیز این تأثیر را متوسط بیان کرده اند.

ز- **پوشش گیاهی فضاهای شهری:** بیش از ۶۱ درصد از نمونه آماری تأثیر پوشش گیاهی فضاهای شهری را در امنیت شهری زیاد و خیلی زیاد (۵۲ نفر) و تنها ۷ نفر معادل ۸/۲ درصد از آنها تأثیر این شاخص را کم بیان کرده اند. ۲۶ نفر معادل ۳۸/۶ درصد از پاسخگویان نیز تأثیر آنرا در امنیت شهری متوسط قلمداد کرده اند.

ح- **کیفیت شبکه معابر شهری:** ۶۰ نفر از پاسخگویان به پرسشنامه (۷۱ درصد) تأثیر این شاخص را در امنیت شهری زیاد و خیلی زیاد برآورد کرده اند. به ترتیب ۱۹ و ۶ نفر معادل ۲۲/۴ و ۷/۱ درصد از پاسخگویان نیز تأثیر این شاخص را در امنیت شهری متوسط و کم ارزیابی کرده اند.

ط- **تراکم جمعیت در فضاهای شهری:** حدود ۳۸ درصد از پاسخگویان به پرسشنامه تأثیر این شاخص را در امنیت شهری خیلی زیاد و زیاد برآورد کرده اند و ۲۶ نفر (۳۰/۶ درصد) نیز آن را متوسط و ۲۳/۵ درصد کم و در نهایت ۱۳ نفر (۱۵/۳ درصد) نیز آن را خیلی کم برآورد نموده اند.

ی- **گسترش کم شهرنشینی:** بیش از ۸ درصد از پاسخگویان به پرسشنامه تأثیر این شاخص را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد مؤثر می دانند و ۳۹ نفر از آنها (۴۶ درصد) این اثر را زیاد برآورد کرده اند. بیش از ۳۷ درصد نیز معتقدند که این شاخص در امنیت شهری استان خراسان جنوبی تأثیر متوسط دارد و تنها ۷ نفر این تأثیر را کم برآورد کرده اند.

حد است که "کریمی پور" صراحتاً گفته است که "اگر ایران تنها با کشور افغانستان هم مرز بود، آسیب پذیریهایی ناشی از تعدد منابع مشاجره با این دولت، برای دغدغه های بلند مدت امنیتی اش کافی به نظر می رسید" (کریمی پور، ۱۳۷۹: ۱۳۸).

د) **عوامل اقتصادی:** همسایگی ایران با بزرگترین تولید کننده تریاک در جهان و قرارگرفتن ایران در مسیر بازار مصرف این مواد عامل مهمی در امنیت مرزهای کشور می باشد. همچنین حضور بیش از ۱/۵ میلیون نفر مهاجر افغانی غیر قانونی در ایران به تهدیدی جدی تبدیل شده است (اخباری و محمدپور، ۱۳۸۷: ۴۹). تهدید ناشی از مهاجران خارجی، باعث افزایش مشکلات امنیتی می شود. اگر مهاجرت کنندگان به محیط حساسی وارد شوند و یا در استفاده از منابع محدود سرزمین به رقابت با ساکنان منطقه بپردازند، تهدید جنبه زیستی- اقتصادی پیدا می کند (بوزان، ۱۳۷۸: ۱۱۶).

یافته های میدانی

الف- **توسعه نامتوازن:** از ۸۵ نفر نمونه آماری ۲۷ نفر نقش این شاخص را در امنیت شهری- انسانی خیلی زیاد (۳۱/۸ درصد) و مابقی پاسخگویان نقش آن را زیاد قلمداد کرده اند.

ب- **میزان روشنایی فضاهای شهری:** ۱۴ نفر (۱۶/۵ درصد) تأثیر این شاخص را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد بیان کرده اند و به ترتیب ۴۵ نفر (۵۲/۹ درصد) و ۲۶ نفر (۳۰/۶ درصد) تأثیر این شاخص را در امنیت شهری زیاد و متوسط قید کرده اند.

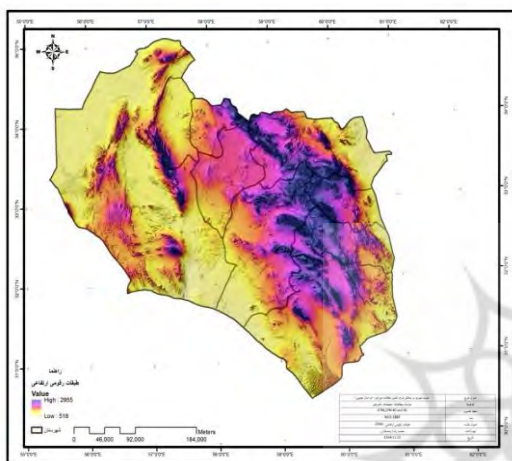
ج- **وجود محرومیت اقتصادی و فقر تولید:** ۶۹/۴ درصد از پاسخگویان (۵۹ نفر) تأثیر وجود محرومیت اقتصادی در استان و فقر تولید را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد مؤثر دانسته اند و ۳۰/۶ درصد باقیمانده این تأثیر را زیاد بیان کرده اند.

د- **کارکردهای فرهنگی - اجتماعی فضاهای شهری:** ۲۲/۴ درصد از پاسخگویان (۱۹ نفر) این شاخص را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد مؤثر دانسته اند و

درصد (۲۷ نفر) آنرا متوسط، ۸/۲ درصد (۷ نفر) کم، ۶ نفر (۷/۱) (نفر) آنرا خیلی کم بیان کرده‌اند.

ف - توپوگرافی: ۸/۲ درصد از پاسخگویان به پرسشنامه تأثیر توپوگرافی را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد بیان کرده‌اند. ۴۰ نفر (۴۷/۱ درصد) نیز این تأثیر را زیاد، ۱۳ نفر (۱۵/۳ درصد) متوسط، ۱۹ نفر (۲۲/۴ درصد) کم و ۶ نفر (۷/۱ درصد) آنرا خیلی کم ذکر کرده‌اند.

نقشه ۳: توپوگرافی استان خراسان جنوبی

ص - اتباع بیگانه و مهاجران خارجی: ۲۶ نفر از پاسخگویان (۳۰/۶ درصد) تأثیر وجود اتباع بیگانه و مهاجران خارجی را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد قید کرده‌اند. علاوه بر این ۴۶ نفر (۵۴/۱ درصد) آنرا زیاد و ۱۳ نفر (۱۵/۳ درصد) آنرا متوسط بیان کرده‌اند.

ق - تنوع قومی-مذهبی و رقابت برای کسب سهم بیشتر در منابع و قدرت: تأثیر این شاخص را ۱۲ نفر (۱۴/۱ درصد) خیلی زیاد بیان کرده‌اند. ۳۲ نفر (۳۷/۶ درصد) نیز این تأثیر را زیاد، ۲۷ نفر (۳۱/۸ درصد) متوسط و ۱۴ نفر نیز کم ذکر کرده‌اند (۱۶/۵ درصد).

ر - قاچاق مواد مخدر و اعتیاد: به ترتیب ۱۹ نفر (۲۲/۴ درصد)، ۵۲ نفر (۶۱/۲ درصد) و ۱۴ نفر (۱۶/۵ درصد) تأثیر این شاخص را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد، زیاد و متوسط بیان کرده‌اند.

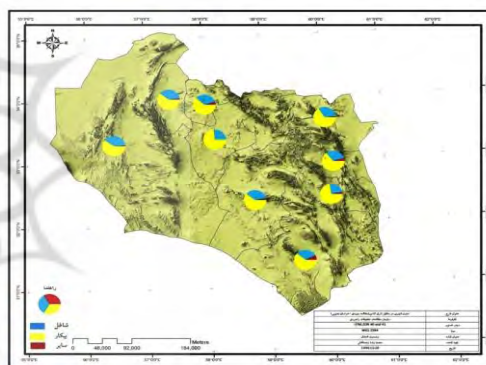
ش - بنیادهای زیستی ضعیف: ۷ نفر (۸/۲ درصد) تأثیر این شاخص را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد بیان کرده‌اند. همچنین به ترتیب ۳۲ نفر (۳۷/۶ درصد)، ۳۹

ک- بسته و باز بودن محیط: تأثیر این شاخص را در امنیت شهری ۲۰ نفر (۲۳/۵ درصد) خیلی زیاد، ۴۰ نفر (۴۷/۱ درصد) زیاد، ۱۹ نفر (۲۲/۴ درصد) متوسط و ۶ نفر (۷/۱ درصد) نیز آن را کم برآورد کرده‌اند.

ل- زیاد بودن ارتباطات برون مرزی شهروندان: حدود ۸۵ درصد از پاسخگویان به پرسشنامه تأثیر زیاد بودن ارتباطات برون مرزی شهروندان ساکن در استان خراسان جنوبی را در امنیت ملی خیلی زیاد و زیاد می‌دانند. ۱۳ نفر (۱۵/۳ درصد) نیز این تأثیر را متوسط ارزیابی کرده‌اند.

م- میزان اشتغال: حدود ۸۶ درصد تأثیر شاخص میزان اشتغال در استان خراسان جنوبی را در امنیت شهری زیاد و خیلی زیاد بیان کرده‌اند و مابقی (۱۴/۱ درصد) نیز آن را متوسط دانسته‌اند.

نقشه ۴: وضعیت اشتغال در استان خراسان جنوبی

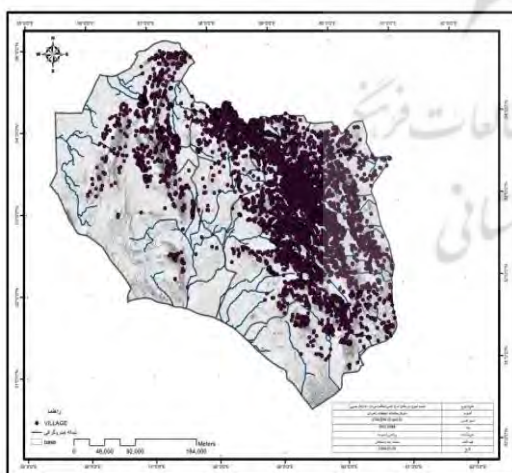
ن- مخاطرات و تهدیدات طبیعی: ۱۳ نفر از نمونه آماری (۱۵/۳ درصد) تأثیر این شاخص را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی خیلی زیاد بیان کرده‌اند. ۴۵ نفر (۵۲/۹ درصد) این تأثیر را زیاد، ۲۰ نفر (۲۳/۵ درصد) آن را متوسط و تنها ۷ نفر (۸/۲ درصد) آن را کم بیان کرده‌اند.

س- موقعیت جغرافیایی: ۱۵/۳ درصد پاسخگویان به پرسشنامه (۱۳ نفر) تأثیر این شاخص را در امنیت شهری خیلی زیاد بیان کرده‌اند. ۳۳ نفر (۳۸/۸ درصد) نیز این تأثیر را زیاد و ۲۶ نفر (۳۰/۶ درصد) متوسط و ۱۳ نفر معادل ۱۵/۳ درصد نیز این تأثیر را کم ذکر کرده‌اند.

ع- عوامل دموگرافیک: تأثیر این شاخص در امنیت شهری این استان از سوی ۸/۲ درصد پاسخگویان خیلی زیاد برآورد شده است. ۴۴/۷ درصد (۳۹ نفر) نیز این تأثیر را زیاد، ۳۱/۸

سرزمین با چالش های امنیتی خاص خود روبرو بوده است. این استان از بعد درون استانی نیز با چالش های فراوانی از قبیل آسیبه های محیطی، چالش های قومی، عدم توسعه یافتگی، قاچاق مواد مخدر، بیکاری و ... درگیر است. بطور کلی بررسی شاخص های انسانی استان خراسان جنوبی از لحاظ امنیتی؛ وضعیت مطلوبی را نشان نمی دهد. نرخ بیکاری در استان خراسان جنوبی ۳/۵۲ درصد بیشتر از میانگین کشوری است. رشد جمعیت این استان با رشد اقتصادی آن تناسبی ندارد و این عدم تناسب می تواند باعث بروز زمینه های ناامنی در منطقه گردد. از بعد امنیتی شایع ترین عامل تاثیرگذار انسانی در گستره سرزمینی دولت؛ نبود یا پراکندگی جمعیت در مناطق مختلف است. مناطق غیر مسکون و سکونتگاه های پراکنده در ارتباطات و مراودات درون سرزمین؛ کارکردی منفی دارند. نحوه پراکندگی ناهمواریها و گستردگی مناطق کویری در این استان موجب تمرکز سکونتگاه های شهری و روستایی در نواحی کوهپایه ای و خالی از سکنه بودن مناطق وسیعی از بیابان های آن گردیده است. استان مذکور کم تراکم ترین استان کشور است. عدم توجه به این مسئله می تواند پایه های امنیت انسانی- شهری را در آن در دراز مدت به خطر اندازد.

نقشه ۶: پراکندگی آبادی ها و سکونتگاه های استان خراسان جنوبی

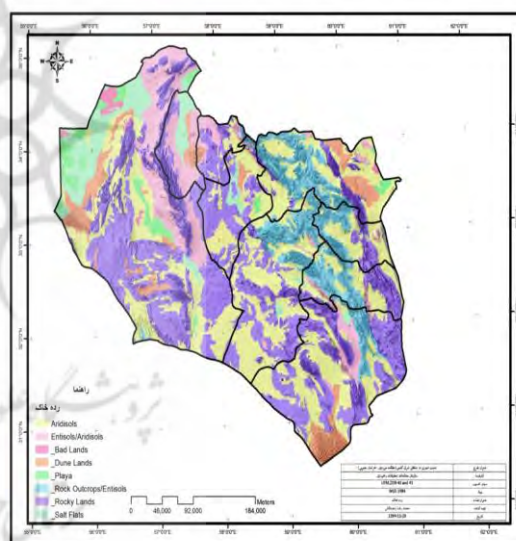
در سال ۱۳۹۰؛ ۵۶ درصد جمعیت استان در نقاط شهری ۴۴ درصد در نقاط روستایی سکونت داشته اند؛ در صورتیکه جمعیت شهری و روستایی کشور به ترتیب ۷۱/۴ و ۲۵/۶ درصد بوده است. بالا بودن درصد جمعیت روستایی استان نمایانگر رشد پایین صنایع در استان است و رقم ۲۵ درصدی شاغلان در

نفر (۴۵/۹ درصد) و ۷ نفر (۸/۲ درصد) این تأثیر را زیاد، متوسط و کم ذکر کرده اند.

نقشه ۴: پراکنش اراضی کشاورزی

نقشه ۵: رده بندی خاک به لحاظ کیفیت

ت- کارکردهای اقتصادی-اجتماعی فضاهای شهری: ۳۸ نفر (۴۴/۷ درصد) نقش این شاخص را زیاد بیان کرده اند. به ترتیب ۲۷ نفر (۳۱/۸ درصد)، ۱۳ نفر (۱۵/۳ درصد) و ۷ نفر (۸/۲ درصد) تأثیر این شاخص را در امنیت شهری استان خراسان جنوبی متوسط، کم و خیلی کم قید کرده اند.

تجزیه و تحلیل

استان خراسان جنوبی با داشتن مرز مشترک با کشور افغانستان و پراکندگی سکونتگاه های انسانی و نسبت کم جمعیت به

یافت و این مسأله امنیت انسانی- شهری را در این استان تحت تأثیر قرار می دهد.

منطقه مرزی استان از نظر ساختار توپوگرافی به دو قسمت ارتفاعات و نواحی پست تقسیم می شود. مناطق پست و هموار که تا خاک افغانستان امتداد دارند، دهلیزهای ورودی به داخل این استان را تشکیل می دهند. این بخش از توپوگرافی استان بر کارکرد امنیتی مرز تأثیر منفی می گذارد. از دیگر مشخصات ناهمواریهای استان خراسان جنوبی وجود رشته کوهها و کوه های پراکنده در کنار مناطق پست و کویرهای داخلی است. این امر باعث پراکندگی سکونتگاه ها گردیده و فضاهای خالی مابین مناطق مسکونی فرصتهای مناسبی برای قاچاقچیان و اشراق فراهم نموده است که در نهایت امنیت انسانی- شهری را با چالش مواجه می کنند.

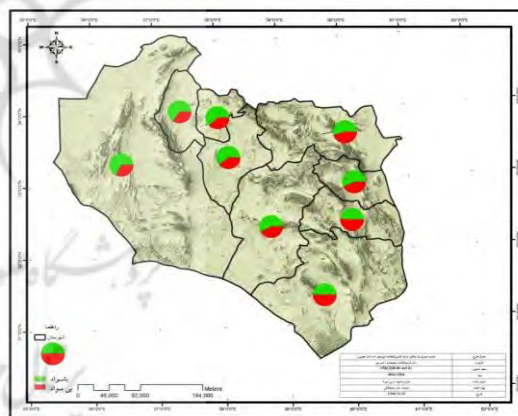
نتیجه گیری

استان خراسان جنوبی با چالشهای امنیتی در ابعاد ملی و منطقه ای روبرو است. علاوه بر این، موقعیت نسبی منطقه خصوصاً عوامل قومی در حاشیه ی نوار مرزی می تواند با توجه به نوع مدیریت محلی و ملی، ضریب امنیتی این استان و کل کشور را کاهش یا افزایش دهد. همچنین این منطقه از بعد محلی نیز با چالشهای فراوانی مواجه می باشد. مسائلی چون تنگناهای محیطی (آب، خاک، اقلیم و ...)، چالش های قومی، عدم توسعه یافتگی در بخشهای مختلف، پدیده ی قاچاق مواد مخدر، بیکاری و فقر حاکم بر این استان از عمده چالشهای این استان است. بر این اساس استان خراسان جنوبی به لحاظ ویژگیهای برخاسته از مولفه های جغرافیایی از استانهای راهبردی کشور می باشد. این استان دارای موقعیتهای ارتباطی، نظامی و استراتژیک می باشد و با توجه به موقعیتهای ذکر شده می تواند در تقسیم کار ملی به عنوان محدوده ای جهت تأمین امنیت ملی مورد توجه قرارگیرد.

بر اساس آزمون T یک طرفه از میان شاخص های مورد بررسی در این پژوهش پنج شاخص اول مؤثر در امنیت شهری استان خراسان جنوبی به ترتیب عبارتند از: وجود محرومیت اقتصادی و فقر تولید؛ سطح برخورداری و نابرابر ناحیه ای (توسعه نامتوازن)؛ میزان اشتغال؛ اتباع بیگانه و مهاجران خارجی؛ زیاد بودن ارتباطات برون مرزی (جدول ۱). بر اساس جدول ۲؛ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی عوامل تأثیرگذار بر امنیت

بخش صنعت مشخص کننده این موضوع می باشد. بر اساس آمارهای سال ۱۳۹۰ نرخ باسوادی در استان خراسان جنوبی ۳/۵ درصد از میانگین کشوری پایین تر است. ترکیب و یا ساختمان جمعیت با قدرت و امنیت ملی و امنیت سکونتگاه های بشری از جمله امنیت شهری ارتباط دارد. مثلاً، بالا بودن نسبت جمعیت در گروه سنی ۱۸ تا ۴۵ سال باعث تأمین نیروی نظامی، صنعتی و همچنین تولید نسل جدید می شود. با یک مقایسه ساده به علت اینکه جمعیت جوان و بالای ۶۵ سال این استان از میانگین کشوری بالاتر است در نتیجه می توان نتیجه گرفت که جمعیت فعال این استان از میانگین کشوری پایین تر خواهد بود و این بار تکفل در این استان را بالا می برد. این استان دارای چشم انداز قومی- مذهبی متنوعی است که می تواند فرصتها و تهدیداتی را برای مطقه و سکونتگاه های شهری با توجه به نوع مدیریت و کنترل این ویژگیها ایجاد کند.

نقشه ۷: میزان باسوادی و بی سوادی در سطح شهرستانهای استان خراسان جنوبی

استان خراسان جنوبی دارای سه موقعیت حاشیه ای، ارتباطی و استراتژیکی است. وجود کویرهای داخلی، ارتفاعات و همچنین بعد مسافت با مرکز کشور موقعیت حاشیه ای به استان بخشیده است. بُعد مسافت حجم ارتباطات را تقلیل می دهد و در نتیجه فرآیند ادغام اجتماعی اقوام مختلف و نیز اتصال فضاهای جغرافیایی را دچار مشکل می سازد. فعال بودن شاخصهای منفی موقعیت حاشیه ای، راه را برای جولان دادن فراریان از کانون قدرت، بزهکاران، قاچاقچیان کالا و اسلحه و مواد مخدر باز خواهد گذاشت و زمینه های بروز ناامنی افزایش خواهد

۴	زیاد بودن ارتباطات برون مرزی	۱/۶۴
۵	توپوگرافی	۱/۴۶

بر این اساس مهمترین عوامل جغرافیایی و ژئوپلیتیکی مؤثر در امنیت استان خراسان جنوبی به ویژه امنیت شهری تلفیقی از عوامل و مولفه های اجتماعی- فرهنگی، سیاسی- امنیتی، اقتصادی-زیربنایی و جغرافیای طبیعی هستند که هر کدام از این عوامل و مولفه ها از وزن یکسانی برخوردار نبوده و متناسب با ویژگیهای منطقه میزان تأثیرگذاری متفاوتی بر امنیت منطقه دارند.

پیشنهادهای کاربردی

- توجه به مزیت‌های نسبی استان خراسان جنوبی برای افزایش ضریب امنیت شهری: برای استفاده از منابع و توانمندیهای اقتصادی در این استان پیشنهاد می شود که با تأکید بر مزیت‌های نسبی، تولید محصولات کشاورزی از جمله زعفران و زرشک مورد حمایت و پشتیبانی قرار گیرد و از پتانسیلهای معدنی بالای استان در جهت اشتغالزایی استفاده گردد؛ تا با کاهش بیکاری شاهد کاهش جرایم در این استان باشیم و بسترهای امنیت شهری پایدار شکل بگیرد.

- توجه ویژه به جایگاه این استان در محور توسعه شرق: در صورت تحقق این امر علاوه بر ایجاد فرصتهای شغلی فراوان که منجر به کاهش نرخ بیکاری می شود، این استان از انزوای جغرافیایی خارج شده و بسترهای پایدار برای افزایش ضریب امنیت شهری فراهم می گردد.

- حفظ سکونتگاهها و جلوگیری از متروکه شدن روستاها به ویژه در نواحی مرزی: در این راستا با توجه به شرایط نامناسب طبیعی این استان برای تشکیل و گسترش سکونتگاههای انسانی؛ برای تداوم حیات سکونتگاههای استان و گسترش آنها باید اقدام به رفع موانع اصلی طبیعی و ایجاد شرایط و علت وجودی جدید برای سکونتگاهها کرد. استفاده از ظرفیتهای معدنی، تجاری و ترانزیتی این استان و علمی کردن

شهری خراسان جنوبی بر اساس میانگین رتبه های به بدست آمده نشان داد که: "از دیدگاه افراد نمونه در تحقیق حاضر شاخص وجود محرومیت اقتصادی و فقر تولید (رتبه اول با میانگین-۲/۱۸) و به ترتیب سطح برخورداری و نابرابری ناحیه ای (توسعه نامتوازن) با میانگین ۲، میزان اشتغال با میانگین ۱/۸۲، زیاد بودن ارتباطات برون مرزی با میانگین ۱/۶۴ و توپوگرافی با میانگین ۱/۴۶ به ترتیب در اولویت های دوم تا پنجم قرار دارند.

جدول ۱- ۵ شاخص اول مؤثر بر امنیت شهری-انسانی استان خراسان جنوبی بر اساس آزمون T یک طرفه

رتبه	عنوان	نمونه	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
۱	وجود محرومیت اقتصادی و فقر تولید	85	1.3059	.46351	.05028
۲	سطح برخورداری و نابرابری ناحیه-ای (توسعه نامتوازن)	85	1.6824	.46832	.05080
۳	میزان اشتغال	85	1.7529	.68844	.07467
۴	اتباع بیگانه و مهاجران خارجی	85	1.8471	.66379	.07200
۵	زیاد بودن ارتباطات برون مرزی	85	1.9059	.62913	.06824

جدول ۲: ۵ شاخص اول مؤثر بر امنیت شهری-انسانی استان خراسان جنوبی بر اساس آزمون فریدمن

اولویت	امنیت شهری خراسان جنوبی	میانگین رتبه	تعداد	درجه آزادی	خی دو	سطح معنی داری
۱	وجود محرومیت اقتصادی و فقر تولید	۲/۱۸	۱۱۸			
۲	سطح برخورداری و نابرابری ناحیه-ای (توسعه نامتوازن)	۲		۲	۱۳/۶۳۸	۰/۰۰۱
۳	میزان اشتغال	۱/۸۲				

کشاورزی و استفاده بهینه از آب می تواند در این مورد راهگشا باشد.

منابع

۱. ادیبی، سعدی نژاد، فاطمه و عظیمی، آزاده (۱۳۹۰)، تبیین امنیت در محیط شهری بر مبنای پارامترهای کالبدی و طراحی (مورد شهر بابلسر)، آمایش محیط، شماره ۱۵: ۸۱-۱۰۵
۲. احمدیان، محمدعلی. (۱۳۷۸). "جغرافیای شهرستان بیرجند". انتشارات به نشر، تهران
۳. اخباری، محمد و محمدپور علی (۱۳۸۷) « بحرانهای مناطق پیرامونی و امنیت مناطق مرزی مرزی (نمونه موردی مناطق مرزی ایران و افغانستان)»، مجموعه مقالات برگزیده سومین همایش ملی ژئوپلیتیک و مرز". تهران، انتشارات موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر
۴. اشتراوس، لئو (۱۳۸۳) «فلسفه سیاسی چیست؟» ترجمه فرهنگ رجایی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
۵. بوزان، باری (۱۳۷۸) «مردم، دولتها و هراس»، پژوهشکده مطالعات راهبردی. تهران
۶. پابلی یزدی، محمد حسین (۱۳۸۳). "اهمیت ژئوپلیتیکی شرق و شمال شرق ایران: فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، شماره ۴۲، مقاله ۳۸۱. قابل دسترسی در www.Sid.com
۷. تاجیک، محمد رضا (۱۳۷۹) «جامعه امن در گفتمان خاتمی»، تهران: نشر نی.
۸. حافظ نیا، محمدرضا (۱۳۸۵) «اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک»، مشهد: پابلی
۹. روشندل، جلیل (۱۳۶۸) «امنیت ملی و نظام بین الملل»، تهران: سمت.
۱۰. زرقانی، سیدهادی. (۱۳۸۷). "عوامل ژئوپلیتیکی موثر بر امنیت مرزی با تاکید بر مرز شرقی ایران و افغانستان، فصلنامه راهبرد دفاعی، سال ششم، شماره ۲۰، تابستان. تهران
۱۱. سایت درگاه ملی آمار؛ آمارهای سرشماریهای ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰
۱۲. عزتی، عزت الله (۱۳۷۱) «ژئوپلیتیک»، سمت، تهران.
۱۳. کارگر، بیژن. (۱۳۸۳). "بررسی مسائل امنیتی شرق کشور و راههای تامین آن." پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرکز تهران.

- **تهیه نقشه های جرم:** تشکیلات قضایی، انتظامی و امنیتی می توانند به کمک این نقشه انواع جرم را در سطح شهر کنترل کنند. این مقوله می تواند منجر به افزایش ضریب امنیت شهری گردد.

- **مکانیابی مناسب ایستگاه های انتظامی:** در شهرها و مناطق مرزی باید به محل حضور نیروی انتظامی توجه ویژه داشت. پایگاه های نیروی انتظامی باید در مکانهایی احداث شوند که این نیرو بتواند به سرعت در مناطق آسیب پذیر و مورد هدف مجرمان برای ارتکاب جرم حاضر شوند.

- **جمعیت پذیر کردن مناطق مرزی:** می توان برای افزایش ضریب امنیت شهری در استان خراسان جنوبی مناطق مسکونی نزدیک مرز را تقویت و اقدام به مکانیابی سکونتگاههای جدید در مناطق کم جمعیت کرد. این مسأله می تواند فضاهای خالی از سکنه و بی دفاع را از قلمرو فعالیت اشرا و قاچاقچیان خارج سازد و بسترساز تأمین امنیت شهری پایدار در این استان شود.

- **آموزش روشها و اصول نوین آبیاری و بهره برداری از خاک و دیگر منابع زیستی:** استان خراسان جنوبی به لحاظ بنیادهای زیستی از استانهای ضعیف کشور است. می توان با افزایش سرمایه انسانی مقدمات استفاده بهینه و پایدار از منابع آبی، خاکی و دیگر بنیادهای زیستی را فراهم آورد. این مسأله ضمن ایجاد امکان تداوم حیات سکونتگاه های استان باعث افزایش ضریب امنیت شهری نیز خواهد شد.

۱۴. کارولین، توماس (۱۳۸۲)، حکومت جهانی، توسعه و امنیت انسانی، ترجمه: مرتضی بحرانی، تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۱۵. کریمی پور، یدالله (۱۳۷۹) « ایران و همسایگان، منابع تنش و تهدید»، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی تربیت معلم.
۱۶. کوشکی، محمد صادق (۱۳۷۸). "تراکم جمعیت و امنیت ملی ایران". فصلنامه مطالعات راهبردی، شماره ۵ و ۶، پاییز و زمستان. پژوهشکده مطالعات راهبردی. تهران.
۱۷. ماندل، رابرت (۱۳۷۷) «چهره متغیر امنیت ملی»، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۱۸. مجتهدزاده، پیروز (۱۳۸۱) « جغرافیای سیاسی و سیاست جغرافیایی»، تهران: سمت.
۱۹. مورگنتا، هانس. جی (۱۳۸۴): "سیاست میان ملتها"؛ مترجم: حمیرا مشیرزاده؛ تهران؛ دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی.
۲۰. مهری، عباس (۱۳۸۱) «بررسی مفهوم امنیت ملی و تاثیر آن در توسعه پایدار»، فصلنامه مطالعات دفاعی استراتژیک، شماره ۱۵، زمستان.
۲۱. نوروزی، فیض اله و فولادی سپهر، سارا (۱۳۸۸) «بررسی احساس امنیت اجتماعی زنان ۲۹-۱۵ ساله شهر تهران و عوامل اجتماعی موثر بر آن»، راهبرد، شماره ۱۸.
۲۲. هاگت، پیتر (۱۳۷۵). "جغرافیا ترکیبی نو"، ترجمه: شاپور گودرزی نژاد؛ جلد دوم؛ انتشارات سمت، تهران

23. Alkire, Sabina, "A Conceptual Framework for Human Security", Centre for Research on Inequality, Human Security and Ethnicity, CRISE, Queen Elizabeth House, University of Oxford, 2003. p14. available at :<http://www.crise.ox.ac.uk/pubs/workingpaper2.pdf>
24. bajpai ,kanti, the idea of human security , international studies , 2003; 40: 195 , p219
25. -Ullman,Ricaard.(1333)."Redefinigg Security",Itt eraatioaal Secrr ity, vol.7,No1.(Summer).

Detection of land use changes and its influencing factors using Artificial Neural Network (Case study: Talesh County)

Shahram Amirantekabi¹, Farhad Javan^{2*}, Hasan Hasani Moghaddam³

Received: 2017/09/07

Accepted: 2017/11/21

Abstract

Human security includes original material and immaterial needs. In other words, human security issues beyond physical survival of human life on behalf. The city center and the main substrate of human growth and development. Accordingly urban areas should be given the similarities and differences between age groups and social, environmental, safe, healthy, stable and attractive to everyone and provide an appropriate response to the needs of all sectors of society to give. This study aimed to identify the geographical and geopolitical factors affecting urban human security in South Khorasan province with descriptive-analytic method has been done. Based on the results of geographical and geopolitical factors affecting human security documents, the most important city of the compilation of factors and components of socio-cultural, political-security, economic infrastructure and natural geography. The little bag features such as population, employment, swan-Mgrayy, the border, low development level, the desert, mountains, large area with low population, trafficking and security situation prevailing in the country at the South Khorasan province, in particular Security human security and urban areas, it is effective. The catchment population of 178 people using Cochran formula the sample size was estimated to be 85 people. Cronbach's alpha for this study was 87/0 percent for the validity of the pre-test was used. Based on the T-test on one side of the field parameters examined in this study the first five indicators related to human security-city South Khorasan Province, respectively, are: economic deprivation and poverty manufacturing, uneven development, employment, foreign nationals and immigrants the high number of foreign and cross-border communications. According to Friedman test results, economic deprivation and poverty indices of production, uneven development, employment rate, the high number of cross-border communication and the topography of the city as the most important factors affecting the security of South Khorasan province.

Key words: security, national security, human security-city, South Khorasan

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

¹- Assistant Professor of Geography and Rural planning, Payam Noor University of Guilan, Rasht, Iran

^{2*}- PhD Student of Geography and Rural planning, Kharazmi University, Tehran, Iran

³- MSc Student of Remote Sensing and GIS, Kharazmi University, Tehran, Iran

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی